

SE-7347

Seat No. _____

Second Year B. A. Examination

March / April – 2006

Economics : Paper - V

(Co-operation)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (૧) આંતરિક વિકલ્પના આધારે દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.

(૨) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સરખા છે.

૧ સહકાર એટલે શું ? સહકારના સિદ્ધાંતોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૨૦

અથવા

૧ (અ) મૂડીવાદ અને સહકારી પ્રવૃત્તિની તુલનાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૦

(બ) સહકાર અને સમાજવાદ વચ્ચે સમાનતા અને તફાવત સમજાવો. ૧૦

૨ (અ) સહકાર અને સંયુક્ત મૂડી કંપનીની તુલના કરો. ૧૦

(બ) ભાગીદારીની વ્યાખ્યા આપો અને સહકાર સાથે તુલના કરો. ૧૦

અથવા

૨ (અ) વિવિધલક્ષી સેવા સહકારી મંડળીનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

(બ) સહકાર અને રાજ્યની સહાય પર ચર્ચા કરો. ૧૦

૩ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની સફળતા માટે શિક્ષણ, તાલીમ અને પ્રચાર સાધનોનું મહત્વ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. ૨૦

અથવા

૩ (અ) ભારતમાં જિલ્લા સહકારી બેંકોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૦

(બ) નાગરિક સહકારી બેંકોનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

૪ ભારતમાં ખેતધિરાણ મંડળીનાં હેતુઓ, સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. ૨૦

અથવા

SE-7347]

1

[Contd...

- ૪ (અ) ડેન્માર્કમાં ડેરી સહકારી મંડળીઓની સફળતાનાં કારણોની ચર્ચા કરો. ૧૦
(બ) ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિમાં રિઝર્વ બેંક ઑફ ઈન્ડિયાનો ફાળો તપાસો. ૧૦
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૨૦
(૧) કિબુત્સ
(૨) જમીન વિકાસ બેંકો
(૩) બ્રિટનમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનો વિકાસ
(૪) ઈઝરાયેલની સહકારી પ્રવૃત્તિ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Answer **all** questions on the basis of internal option.
(2) All questions carry **equal** marks.

- 1 What is meant by Co-operation ? Discuss in detail the principles of Co-operation. 20

OR

- 1 (a) Make comparative study of capitalism and Co-operative movement. 10
(b) Explain the similarity and difference between co-operative and socialism. 10
- 2 (a) Compare Co-operation and Joint Stock Company. 10
(b) Define 'Partnership' and compare it with co-operation. 10

OR

- 2 (a) Explain the importance of multipurpose services of co-operative societies. 10
(b) Discuss on "Co-operation and State aid." 10
- 3 Explain in detail the importance of education, training and propaganda for the success of co-operative movement in India. 20

OR

- 3 (a) Clarify the importance of District co-operative banks in India. 10
(b) Explain the importance of Nagrik Co-operative banks. 10

SE-7347]

2

[Contd...

- 4** Explain in detail the objectives, achievements and limitations of co-operative credit societies in India. **20**

OR

- 4** (a) Discuss the reasons of success of Dairy Co-operative Societies in Denmark. **10**
(b) Examine the contribution of RBI in co-operative movement in India. **10**
- 5** Write short notes : (any **two**) **20**
- (1) Kibuts
  - (2) Land Development banks
  - (3) Development of Co-operative movement in Britain
  - (4) Co-operative movement of Israel.